

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
18-19 листопада 2021 року

Львів 2021

«Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)»: збірник тез доповідей VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 18-19 листопада 2021 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2021. 287 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Андрій КУЗИК, доктор сільськогосподарських наук, професор

Василь КАРАБИН, доктор технічних наук, доцент

Марта ЛАБАЧ, кандидат філологічних наук, доцент

Ірина БАБІЙ, кандидат педагогічних наук

Галина ХЛИПАВКА, кандидат педагогічних наук

Тетяна КОНІВЦЬКА, кандидат педагогічних наук

Збірник укладено за тезами доповідей VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)» 18-19 листопада 2021 року.

Матеріали друкуються українською, польською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій

- Секція 1. Мова й культура – головні ідентифікатори нації*(до 150 річниці від Дня народження Лесі Українки)*.
- Секція 2. Українська культурно-національна складова світової цивілізації. Культура і війна.
- Секція 3. Етичне й естетичне в культурі. Релігія як сфера культури.
- Секція 4. Соціокультурний вимір науки. Соціально-психологічні чинники культуротворення. Інформаційно-комунікаційні технології як новітня форма існування культури.

За точність наведених фактів, самостійність наукового аналізу та нормативність стилістики викладу, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідають автори матеріалів та їхні керівники.

СЕКЦІЯ 3

ЕТИЧНЕ Й ЕСТЕТИЧНЕ В КУЛЬТУРІ.

РЕЛІГІЯ ЯК СФЕРА КУЛЬТУРИ

Mariana VOVK

COMPARISON OF THE CULTURES OF SOUTH KOREA AND THAILAND 128

Марія ЖУКЕВИЧ

ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ТА СИСТЕМА ЦІННОСТЕЙ ЯК
ОДНА З СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ 131

Софія КАЛИТОВСЬКА

РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КАПЕЛАНА АНДРІЯ ЗЕЛІНСЬКОГО 135

Олена КВАСНИЦЯ

ДОМОВИК ЯК ПРЕДСТАВНИК ДЕМОНОЛОГІЧНИХ
УЯВЛЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ 140

Ганна КОВАЛЬ, Катерина САВОСТИКОВА

ДУХОВНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ПРОЦВІТАННЯ НАЦІЇ 143

Ганна КОВАЛЬ, Оксана МІЩЕНКО

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА – НЕВІДЄМНИЙ АТРИБУТ
ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ 146

Єва-Евелін КОВАЧ

ОБРАЗ «НОВОЇ» ЖІНКИ В РАННІЙ ПРОЗІ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ 150

Марія КУЛЬЧИЦЬКА

ЦЕРКВА – СПІЛЬНОТА ХРИСТІЯН 153

Соломія РОГАТИНКА

РЕЛІГІЯ ЯК ЧИННИК ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА 156

УДК 159.9.075

ДУХОВНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ПРОЦВІТАННЯ НАЦІЇ

Коваль Ганна

завідувачка кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Савостікова Катерина

викладачка кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Досвід багатьох країн світу свідчить, що запорукою процвітання будь-якої нації є її здорова духовна сфера. Адже саме висока духовність, домінуюча роль у якій належить релігії, формує людину. Позбавлення народу його духовності, відхід від релігії, знищення, плундрування та зневаження релігійних святинь і обрядів поширює зневіру, бездуховність, аморальність, зростання злочинності, підлості та підступності, ненависті. Без релігії люди відчужуються, стають ворогами, руйнуються родини [1, с. 3].

Соціальна цінність людини тим вища, чим глибше вона розуміє свої потенційні можливості і усвідомлює їх необхідність втілити у життя, осягає своє життєве призначення у співвідношенні з собі подібними. Лише духовна людина при всій своїй неповторності здатна відчувати себе часткою інших, розуміти, що завдяки іншим та творенню добра можливо якнайповніше реалізувати себе та осягнути сенс життя. Великий український письменник Іван Франко свого часу наголошував, що людина здатна відчувати сенс життя до тих пір, допоки усвідомлює свою здатність і спроможність служити та допомагати іншим. Завдяки цьому процес соціалізації особистості залишається гуманістично спрямованим, а особистість – індивідуальністю.

Проблемою духовності займається чимало дослідників, які представляють різні наукові галузі: філософію, етику, соціальну роботу, психологію, педагогіку та богослов'я. У їхніх працях, зокрема, йдеться про розвиток духовних смислів, про риси характеру людини як носія духовності [3], про духовний потенціал людини та можливості пізнання явищ духовності [4], про специфічні особливості феномену духовності за умови його розгляду у контексті віри і релігії [5].

Обираючи ціннісні орієнтири, які визначають життєвий шлях особистості, духовність має особливе значення, враховуючи численну кількість виборів, життєвих самовизначень та спокус, здатних зруйнувати в людині її гуманістичну сутність.

Духовна, наполеглива праця людини над собою, щоб вибудувати ідеал, в якому поєднуюватимуться високі людські чесноти, спроможна створити духовно довершену особистість. Звичайно на це впливає чимало чинників, серед яких важлива роль належить тим, хто покликаний плекати молоде покоління – батьки, вчителі, вихователі тощо. Духовним в людині є її надбання, її внутрішня сутність, що являють собою неоціненний скарб.

Лише та людина, яка чітко визначилась у своїх життєвих планах, сенсі життя та збагнула фундаментальність духовного начала в житті людини зможе протистояти прояву бездуховності [2]. Кожній людині, суспільству притаманна своя специфічна ієрархія цінностей, які виступають зв'язуючою ланкою індивідуального і суспільного життя. За твердженням Е.Дюркгейма, «суспільство – творець і сховище всіх цінностей, причому кожне суспільство має набір самих різних, інколи абсолютно протилежних ціннісних уявлень, і лише одна визначена аксіологічна модель утворює конкретний тип соціальних відносин даного суспільства. Така модель відображає цілі й спрямованість суспільного поступу, утворює його внутрішню основу» [6, с. 19].

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Отже, найбільшим надбанням кожного народу є його духовна культура. Саме його власна, а не завезена поневолювачем, не нав'язана імперським центром, не імпортована з-за кордону. Взявши за зразок чужу культуру для творення власної, народ виглядатиме нижчевартісним і провінційним, а тому духовність українського народу є запорукою процвітання нашої нації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Луцький І.М., Андрущенко В.Т., Огірко О.Т. Релігієзнавство: проблеми і перспективи викладання. Навч.посіб. – Львів: Національний лісотехнічний університет України, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, 2011. 316 с.

2. Виховання духовності особистості : навчально-методичний посібник / М. Й. Боришевський, Л. І. Пилипенко, О. І. Пенькова та ін.; за заг. ред. М. Й. Боришевського. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 104 с.

3. Жадько В. О. Исторична пам'ять у розвитку духовності особистості / В. О. Жадько. К., 2006. 480 с.], [Бычков В. В. Эстетическое / В. В. Бычков // Новая Философская Энциклопедия. Т.4. Москва, 2001. 556 с.

4. Лосев А. Ф. Две необходимые предпосылки для построения истории эстетики в качестве самостоятельной дисциплины / А. Ф. Лосев // Эстетика и жизнь. Вып. 6. Москва, 1979. С. 221-238

5. Білодід Ю. М. Структура духовності особистості / Ю. М. Білодід // Вчені записки Харківського гуманітарного інституту, «Народна українська академія», Т.6 / Гол. ред. В. І. Астахова. Х. : Око, 2000. с. 239-248.; Крымский С. Б. Контуры духовности: новые контексты идентификации / С. Б. Крымский // Вопросы философии. 1992. N 12. С. 21.

6. Дюркгейм Э. Ценностные и "реальные" суждения / Э. Дюркгейм // Социол. исслед. – 1991. – № 2. – С. 17-26.